

Nr 164.

Godkänd av första kammaren den 25 april 1945.

Godkänd av andra kammaren den 25 april 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nedsättning av räntan å tertiärlån m. m. jämte i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 69.)

Till Konungen.

I propositionen nr 125 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 23 februari 1945, föreslagit riksdagen medgiva nedsättning av räntan å tertiärlån m. m.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till behandling förehaft motionen II:488, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådan ändring i kungörelsen om tertiärlån och tillägglån för vissa byggnadsföretag, att genom räntesänkningen åstadkomna lägre byggnadskostnader till sin helhet användas för att sänka den nuvarande hyresnivån i och med stöd av statliga tertiär- och tillägglån såväl tidigare som hädanefter uppförda bostäder.

Kungl. Maj:ts förslag avser anpassning av räntan på tertiärlån efter den räntenivå, som uppkommit i anledning av sänkningen av riksbankens diskonto från 3 till 2½ procent, ävensom en motsvarande anpassning av den räntegaranti, som i samband med tertiärlångivningen lämnas beträffande primär- och sekundärkrediter. Förslaget om räntesänkning avser samtliga låneärenden, i vilka slutligt beslut ej meddelats vid tidpunkten för räntesänkningens ikraftträdande.

Frågan hur den sänkning av fastighetsförvaltningskostnaderna skall utnyttjas, som uppkommer genom räntesänkningen, har icke berörts i Kungl. Maj:ts förslag, men tagits upp i motionen. I denna fråga vill riksdagen erinra, att statens subventioner till bostadsbyggande följa två olika linjer. Å ena sidan avses att trots rådande krisförhållanden möjliggöra en bostadsproduktion med bibehållande av vad som betecknas 1939 års hyresnivå, och å andra sidan att skapa billigare bostäder åt vissa befolkningsgrupper, för vilka ett framträdande behov av lägre bostadskostnader föreligger. I förstnämnda syfte utlämnas ovannämnda tertiärlån jämte tillägglån mot villkor, att hyrorna i de subventionerade husen ej överstiga vissa av byggnadslånebyrån fastställda belopp, men utan någon föreskrift att lägenheterna i dylika hus må upplåtas först efter behovsprövning.

I motionen framställt förslag innebär ändrad målsättning för tertiär- och tillägglångivningen så till vida som statliga subventioner enligt nämnda förslag skulle utlämnas för att åstadkomma en sänkning av hyrorna under den nivå, vars överskridande den ifrågakvarande verksamheten hittills haft till syfte att förhindra.

En omprövning av riktlinjerna och målsättningen för statens stödåtgärder till bostadsbyggande bör komma till stånd i samband med den förestående omställningen till fredsförhållanden. I främsta rummet gäller detta den nu ifrågavarande, krisbetonade delen av verksamheten. Riksdagen är icke beredd att utan närmare undersökning taga slutlig ställning i ämnet, men förutsätter att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på de i motionen berörda frågorna.

Kungl. Maj:ts förslag avser nedsättning av räntan på tertiärlån för flerfamiljshus och sådana enfamiljshus, som uppföras eller ombyggas av kommun eller därmed jämställd företagare. Riksdagen förutsätter, att Kungl. Maj:t överväger frågan om liknande åtgärder jämväl beträffande räntan på lån för andra s. k. enfamiljshus än de i propositionen särskilt omnämnda, och må Kungl. Maj:t utan riksdagens hörande meddela beslut i ämnet.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag medgivit,

dels att räntan å tertiärlån enligt kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569) om tertiärlån och tillägglån för vissa bostadsbyggnadsföretag må i fråga om flerfamiljshus och sådant enfamiljshus, som avses i 11 § första stycket, i förhållande till den nu gällande räntan nedsättas med en halv procent samt att i samband härmed en motsvarande nedsättning av annuiteterna å dylika lån må äga rum, såvitt avser flerfamiljshus under de fem första åren av lånets löptid, samt såvitt avser enfamiljshus under de första tio åren av lånets löptid,

dels att räntesänkningen må avse samtliga låneärenden, i vilka slutligt beslut icke meddelats vid tidpunkten för räntesänkningens ikraftträdande,

dels ock att, i fråga om fastighet för vilken beräkningen av tillägglånebehovet skett på grundval av en primärlåneränta av 3 procent, till grund för beräkning av det belopp, som enligt 13 § förenämnda kungörelse må eftergivnas av tertiärlånets annuitetsbelopp, lägges en ränta å primärkrediten av 3 procent samt en däremot svarande ränta å sekundärkrediten.

Stockholm den 25 april 1945.

Med undersätlig vördnad.

Nr 165.

Godkänd av första kammaren den 25 april 1945.

Godkänd av andra kammaren den 25 april 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för kristillägg åt statliga befattningshavare m. fl.

(Statsutskottets utlåtande nr 89.)

Till Konungen.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 252, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över